

Dit behoort ook tot de mogelijkheden rond Bedum, foto Willem Friedrich

Schuren die onderdeel uitmaken van het landschap bij Bedum, foto Willem Friedrich

Voortwoekerende schimmelziekte

De witte reus van Bedum

'Kleur speelt een belangrijke rol in de belevingswaarde van de omgeving. Dit geldt voor een bebouwde omgeving zoals een stad of een dorp, maar ook voor het 'buitengebied', de landschappelijke omgeving. Natuurlijke elementen als bossen, struiken en velden wisselen met hun kleurschakeringen van groen, bruin en grijs met de seizoenen mee.

Gebouwde elementen spelen eveneens een belangrijke rol in de belevingswaarde van een landschap'. Eeuwenlang was kleur bepalend voor de beleving van de architectuur en de esthetische aankleding; als gevolg van de kleurstelling van regionale bouwmaterialen, plaatselijke verordeningen of lokale mode.

Dit was zelfs de basis voor een zekere identiteit en herkenbaarheid, denk aan Staphorst en Broek in Waterland, maar evengoed aan het aanzicht van een Fries, Drents of Gronings dorp.

Deze regionale variatie gaat momenteel langzaam aan ten onder door de 'agressie van het

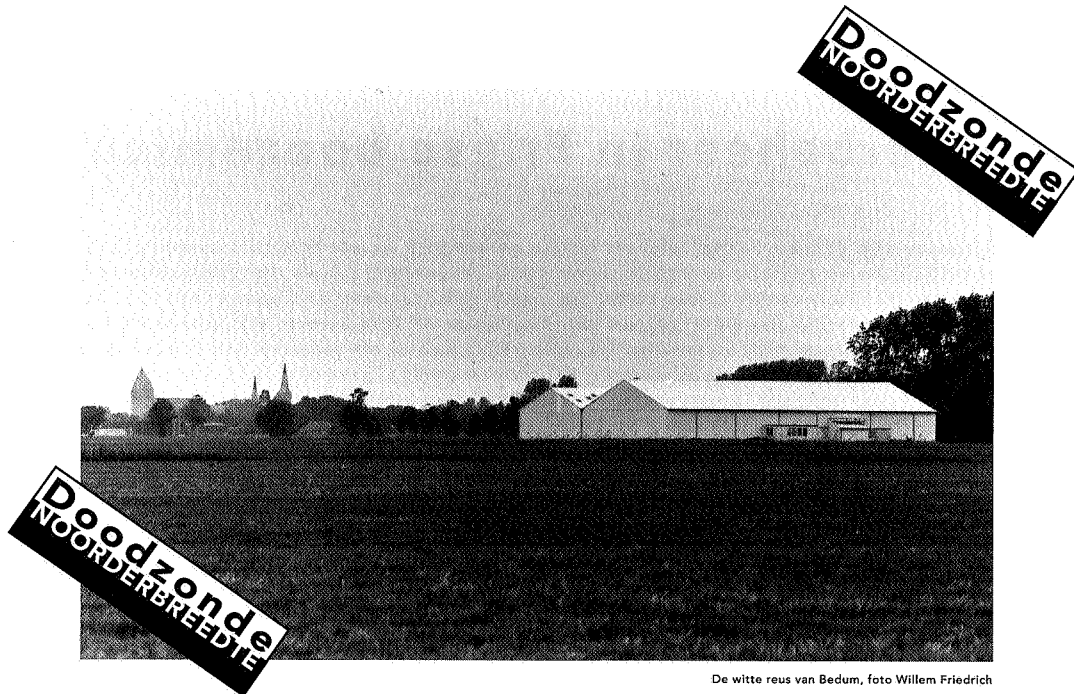
alom oprukkende wit'. Als gevolg van onze huidige modieuze hang naar een lichtere en meer heldere kleurstelling wordt een gebouw zelfs belangrijker dan het landschap waar het onderdeel van uitmaakt. Overal staat het aanzicht van het landschap onder druk van de ongebreidelde bouw van industrieterreinen en nieuwbouwwijken. Als 'OMO Power' verslijt het modieuze wit het landschap.

Bovenstaande frustratie is ontleend aan het artikel 'Kleurbekennen in Drenthe' van de hand van Sjoerd Jantzen, oud-directeur van het Drents Welstandtoezicht. Het artikel is opgenomen in de inmiddels spraakmakende

publikatie 'De teloorgang van het Drentse esdorp'. Jantzen ziet in Drenthe een 'voortwoekerende schimmelziekte'. De laatste jaren wordt deze ontwikkeling nog eens versterkt door de bouw van koelloodsen bij boerderijen. Onbeschermd, midden in het landschap, omgeven door wat schaamgroen, is het of deze witte schuren het landschap in zich opzuigen. Waarheen je ook kijkt steeds rust je blik weer op deze genadeloze aandachtstrekkingen.

Advies is slechts advies

Een voorbeeld is zo gevonden. Langs de aloude Munnikeweg bij Bedum staan meerdere boerderijen met grote schuren. Een paar goed

De witte reus van Bedum, foto Willem Friedrich

ingepast en de nieuwste is groot en vooral erg wit. Het eens zo schitterende silhouet van het oude Bedum is nu welhaast verdwenen achter een grote witte koelloods.

Natuurlijk neemt de argeloze fietser thuisgekomen de telefoon; hoe kan de Groninger Welstandszorg zoiets toelaten? **'Toelaten?!, wij zijn hier fel op tegen.'**

Welstand geeft het standaardadvies gedekte neutrale kleuren te gebruiken bij het gebruik van afwijkende bouwmaterialen. Voorts is zij voor een standaardinpassing door middel van erfbeplanting, maar een advies is slechts een advies.

Wit rukt op

Dan maar naar de gemeente: kan dit nou niet anders? Natuurlijk en dit zou ook anders moe-

ten. Het probleem is evenwel dat het hier om opslag van kool gaat. Bij langere opslag geven kleuren zoals bruin en grijs warmteaccumulatie en dit kan zo maar tien tot twintig procent schelen. Hierdoor krijgt de betreffende landbouwer te maken met hoge kosten voor koeling. Vandaar dat de bouw aanvraag in tegenstelling tot het advies van de Welstandszorg toch verleend is.

Is er dan geen alternatief? Nee, zolang boeren proberen meer werk op het bedrijf te houden zal bulkopslag toenemen.

En daarmee de bouw van witte loodsen. De gemeente heeft de aanvraag gehonoreerd vanwege het economisch belang van de betreffende boer. Daarbij werd in overweging genomen, aldus de ambtenaar, dat: **'... naar het schijnt**

in andere provincies ook al witte schuren staan en ook in de Noordoostpolder schijnen ze al te staan...'

Wit rukt nationaal op. In woonhuis, bedrijfshal en nu ook in boerenschuur. Jantzen heeft gelijk ons zo fraaie culturele erfgoed, het platteland, gaat ten onder aan de schimmelziekte. Feitelijk is deze tendens niet als met 'doodzonde' te betitelen; dit is onverantwoordelijk. De politiek zal zoals gewoonlijk wel weer reageren als het veel en veel te laat is. Onze bestuurders zijn nog steeds druk doende het toerisme te ontwikkelen. Ze beseffen klaarblijkelijk niet dat de basis van dat verhoopde toerisme weg-schimmelt. **Nb**

Redactie Noorderbreedte (W.F.)